

PROV. BESTUUR VAN DRENTHE	
No.:	2007001717
Ingek.:	- 8 FEB 2007
AFDELING	Sg
TE BEH. DOOR:	
DWS:	G.AFD.:

Aan: de leden van Provinciale Staten van Drenthe

Onderwerp: LOFAR natuurlijk?

Datum: 3 februari 2007

Geachte heer/mevrouw

Hierbij vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Op 24 januari jongstleden is er voorafgaande aan de vergadering van de commissie Bestuur, Financiën en Economie een korte schets gegeven van de ontwikkelingen in het centrale LOFAR gebied tussen Buinen en Exloo.

De LOFAR organisatie gaat dit jaar daadwerkelijk antennestations en de daarbij behorende infrastructuur aanleggen in het centrale LOFAR gebied dat bijna geheel eigendom is van ASTRON. Er is tijdens die voordracht aandacht gevraagd voor een dilemma waarvoor wij ons geplaatst zien. De komst van LOFAR en de investeringen die door ASTRON in de afgelopen twee jaar gedaan zijn hebben een kans geschapen om een groot aaneengesloten natuurgebied te creëren. Het probleem is echter dat een relatief klein deel van de middelen die daarvoor nodig zijn ontbreekt. Er kan geen gebruik gemaakt worden van reguliere natuurfondsen en de LOFAR subsidie mag daarvoor niet ingezet worden.

U treft hierbij een korte naar wij hopen heldere notitie aan die voor zichzelf spreekt.

De directeur van de Stichting het Drentse Landschap en ik zijn graag bereid een en ander nader toe te lichten.

Hoogachtend,
mede namens de directeur van Het Drentse Landschap,

P. Bennema, coördinator Ruimtelijke Ordening LOFAR

Mt: 06-21503215
Email: bennema@astron.nl

Our mission is enabling discovery in astronomy through innovative instrumentation and facilities management.

Oude Hooogeveensedijk 4
P.O. Box 2
7990 AA Dwingeloo
The Netherlands

t +31 (0) 521 59 51 00
f +31 (0) 521 59 73 32
e secretary@astron.nl
u www.astron.nl

IBAN: NL76FTSB0642388180
BIC: FTB2NL2R
VAT: NL003447741B01
KvK: 41166026

Notitie inzake de mogelijkheden voor natuurontwikkeling in het centrale gebied van LOFAR.

Inleiding

In de voorliggende notitie wordt in het kort aangegeven dat er unieke kansen zijn voor de ontwikkeling van ca 400 ha natuur op de flank van de Hondsrug en het beekdal van het Achterste Diep. Door de komst van LOFAR in dit gebied zijn er verrassende mogelijkheden ontstaan om de provinciale doelstellingen voor dat gebied gestalte te geven. Deze plannen kunnen vele jaren eerder en op een grotere schaal worden verwezenlijkt dan het geval was geweest als LOFAR zich niet in dit gebied gevestigd zou hebben.

De feiten

- LOFAR heeft een aaneengesloten gebied van ca 400 ha verworven in de gemeente Borger-Odoorn.
- In dat gebied worden ca 40 antennestations geplaatst met ieder een oppervlakte van ca 2 ha.
- Dat levert een plaatje op van ca 80-100 ha voor LOFAR stations en ca 320 ha voor niet door LOFAR gebruikte grond.
- De provincie heeft twee delen van het gebied begrensd ten behoeve van Natuurontwikkeling. (Uilenbroeken ca 150 ha en een strook langs de beek ca 40 ha)
- Omdat de provincie op korte termijn geen ha's en middelen had en heeft om deze begrensde gebieden aan te kopen uit natuurfondsen, was ASTRON genoodzaakt om zelf de gronden te verwerven.
- Vanuit het perspectief van de Natuurontwikkeling is een aanpak van het totale gebied zeer aan te bevelen, omdat daarmee de hele gradiënt (Hondsrug en beekdal) op korte termijn als een geheel optimaal wordt ontwikkeld en versnippering wordt voorkomen.
- ASTRON is bereid mee te werken aan de natuurontwikkeling in het gebied.
- De Bisk-subsidie die verstrekt is door de regering voor de bouw van LOFAR kan echter alleen ingezet worden voor de realisatie van LOFAR. Bijdragen aan natuurontwikkeling mogen daar niet uit gefinancierd worden.
- Er is sprake van een groot draagvlak, bij de agrarische sector en anderen in de regio voor zowel de vestiging van LOFAR en de daar aan te koppelen natuurontwikkeling. Dat draagvlak blijkt onder andere uit het feit dat er geen bezwaren zijn ingediend tegen het bestemmingsplan en slechts twee reacties zijn gekomen op het natuurontwikkelingsplan dat eind december is gepresenteerd in de streek.
- Inspanning van ASTRON om bij LNV extra middelen vrij te maken heeft geresulteerd in een toezegging dat ASTRON in aanmerking komt voor subsidie Particulier Natuurbeheer. De toezegging geldt alleen voor de door ASTRON aangekochte begrensde gebieden (ca 150 ha)
- Voor de overige delen van het gebied, die niet begrensd zijn bestaan er geen regelingen en subsidiemogelijkheden gericht op natuurontwikkeling.

Het dilemma

- Terwijl er ideale voorwaarden aanwezig zijn om veel eerder dan gebruikelijk een groot aaneengesloten gebied om te vormen tot één natuurgebied zijn er geen financiële middelen beschikbaar uit bestaande reguliere natuurregelingen en fondsen.
- Dit jaar moeten de LOFARantennes en kabels in het veld geplaatst worden. Als dat gebeurt zonder dat er rekening gehouden wordt met de natuurontwikkeling dan zal van de natuurontwikkeling van het hele gebied voor de komende 15 tot 20 jaar afgezien moeten worden.
- ASTRON zal, als er geen sprake is van natuurontwikkeling de niet gebruikte gronden verpachten aan geïnteresseerde boeren.
- ASTRON kan geen eigen middelen inzetten voor de ingrepen tbv natuurontwikkeling.
- Er zal dus ergens geld vrijgemaakt moeten worden om deze unieke kans niet voorbij te laten gaan.

Oplossingsrichting

- De Stichting Het Drentse Landschap en ASTRON hebben het afgelopen jaar pogingen gedaan om zowel bij LNV als bij "goede doelen fondsen" (postcode loterij, VSBfonds) extra gelden vrij te maken voor de grondwaarde vermindering, inrichting en beheer van de niet begrensde gebieden.
- Het VSB fonds heeft een toezegging gedaan. Maar eist dat de rest van de financiën gegarandeerd is, voordat er over het fondsgeld beschikt kan worden.
- De provincie lijkt de aangewezen instantie die deze garantie kan geven.
- Het gaat om een voorlopig geschat bedrag van ca € 5 mln. Oranjewoud maakt een begroting voor de inrichting van het gehele gebied.

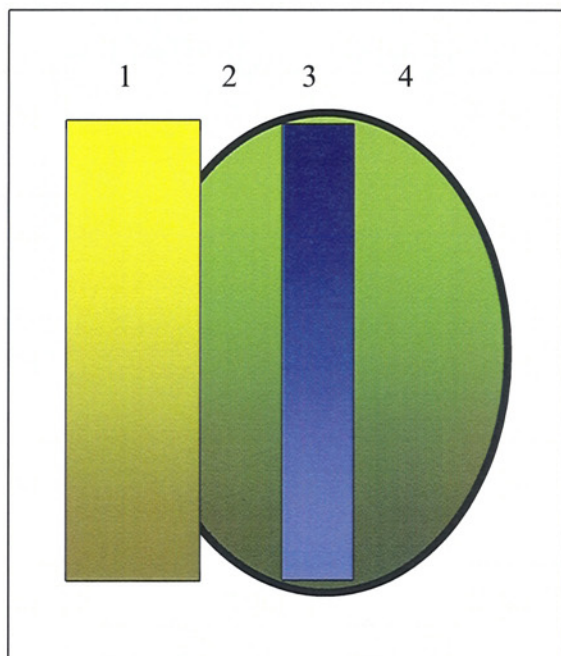
Andere mogelijkheden

- Overleg met LNV over het beschikbaar stellen van extra ha's en middelen voor aankoop van reservaatgronden heeft geen positief resultaat gehad.
- Onderzocht zou kunnen worden of uit de middelen voor Robuste Verbindingen (Salland-Drenthe) geput kan worden. Maar dat gaat dan wel ten koste van bestaand beleid.

Argumenten voor de provincie

- Het is een kwestie van nu of nooit. LOFAR kan niet wachten met het plaatsen van de antennes.
- Het gaat om een onvoorziene kans om voor relatief weinig middelen sneller en meer natuurgebied te ontwikkelen dan zonder LOFAR het geval geweest was.
- Zonder LOFAR zou de provincie twee losse gebieden (150 en 40 ha) in een periode van vele jaren tot natuurgebieden kunnen maken.
- Met LOFAR kan er 210 ha extra gerealiseerd worden in enkele jaren en wordt er een aangesloten gebied van 400 ha gecreëerd.
- De bijdrage van de provincie nu, geeft zekerheid dat het gehele gebied in de toekomst natuurgebied blijft.
- De natuurontwikkeling op deze schaal is goed voor de economische, toeristische ontwikkeling rond dat deel van het Hunzedal.

schematische weergave van de gebiedsindeling.

1. Begrensd, Uilenbroeken
2. Niet begrensd
3. Begrensd, Achterste Diep
4. Niet begrensd

0 LOFAR centrale gebied

Natuurontwikkelingskaart voor het LOFAR gebied

